

Kurdiyat

T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
YAŞAYAN DİLLER ENSTİTÜSÜ

Yayıncı/Weşanger/Publisher
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü
Van Yüzüncü Yıl University Institute of Living Languages
Sahibi/Xwedî/Owner
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Adına/
Li Ser Navê Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü yê/
On Behalf of Van Yüzüncü Yıl University Institute of Living Languages
Doç. Dr./Assoc. Prof. Abdulhadi TİMURTAŞ

Editör | Edîtor
Doç. Dr./Assoc. Prof. Abdulhadi TİMURTAŞ
(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University)

Sayı Editörü | Edîtorê Hejmarê | Issue Editor
Dr. Zafer AÇAR
(Bingöl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey)

Kurdiyat - Yıl/Sal/Year: 2021 Sayı/Hejmar/Issue: 3

Lijneya Weşanê/Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Ayhan TEK	Muş Alparslan Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Hayrullah ACAR	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN	Bingöl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Nesim SÖNMEZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Osman ASLANOĞLU	Dicle Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Haşim ÖZDAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan TURGUT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Zafer AÇAR	Bingöl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey

Lijneya Şêwrê/Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ	Bingöl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Ayhan TEK	Muş Alparslan Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Hayrullah ACAR	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Kemal KAYA	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN	Bingöl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Mahmut DÜNDAR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Mardin Artuklu Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Osman ASLANOĞLU	Dicle Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Doç. Dr. Ömer ÇİFTÇİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Kenan BULUT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan TURGUT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University/Türkiye/Turkey

Sekreteryâ/Secretary

Öğr. Gör./ Instructor. Hacı YILMAZ (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University)

Dizgi/Rûpelsazî/Design

Erdal YILDIZ

İletişim/Têkilî/Contact Details

e-posta/e-Mail: Kurdiyat@yyu.edu.tr / yde@yyu.edu.tr

e-Ağ/Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/Kurdiyat>

Tel /Phone: 0432 225 14 52

Faks / Fax: 0432 225 12 28

Adres/Navnîşan/Address: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yaşayan Diller Enstitüsü, 65080, Zeve Kampüsü, Tuşba/Van

Yayın Tarihi/Tarîxa Weşanê/Publication Date

Haziran/Hezîran/June 2021

“

Dergide yayımlanan makalelerin tüm sorumluluğu yazarlarına; yayın hakları ise Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne aittir. Yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Dergi Yayın Kurulu gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamama konusunda serbesttir. Dergiye gönderilen makaleler iade edilmez. Yayın Kurulu ve editöryal ekip makalelerle ilgili herhangi bir yasal yükümlülük kabul etmez.

Berpîrsiyariya meqaleyên ku di kovarê de têne weşandinê ya nivîskarên wan bi xwe ye. Mafê weşana gotaran jî aydê Enstîtuya Zimanên Zîndî ya Zanîngeha Wan Yüzüncü Yilê ye. Qîsmen yan jî bi tevahî, bêyî destûra weşanger tu gotar nayê çapkîrîn û zêdekîrîn. Lijneya Weşanê ya Kovarê di biryara xwe ya weşandin yan jî neweşandina gotarê de azad e. Gotarên ku ji bo kovarê hatine şandin bi şûn de cardî nayên îadekirin. Lijneya kovarê û Komîteya Edîtorî derbarê gotaran da mesûliyeta qanûnî qebûl nake.

All responsibility of the articles published in the journal belongs to the authors and the publication rights belong to the Van Yüzüncü Yıl University Institute of Living Languages. It may not be reproduced or reproduced in any form, in whole or in part, without the permission of the publisher. Editorial board of the Journal is free to publish and publish the articles. Articles submitted to the journal are not returned. Editorial board does not accept any legal liability for articles.

”

İçindekiler / Naverok / Contents

Editörlerden/Ji Edîtoran/From The Editors—————7

“LI GELİYÊ ÇATÊ TAV DIZIRIQÎ”: TOPOGENY Û NEXŞEYA DEVKÎ DI KILAMA ELÎ XARZA DE————11

“Li Geliyê Çatê Tav Diziriqî”: ‘Elî Xarza’ Kîlamında Sözlü Harita ve Topogeny

“Li Geliyê Çatê Tav Diziriqî”: Topogeny and Verbal Maps in the Kilam of ‘Elî Xarza’

Ömer DELİKAYA - M. Zahir ERTEKİN

UMUT VE YEİS ARASINDA BİR KİLİSE: UMUT VE YEİS ARASINDA BİR KİLİSE:

MOĞOLLAR (İLHANLILAR) DÖNEMİNDE (1258-1335) DOĞU (NESTURİ)

KİLİSESİ’NİN SERENCAMI—————27

Kenîseyek Di Navbera Hêvî Û Bedbînîyê Da: Di Serdema Moxolan (Îlhanîyan) Da (1258-1335) Serencama Kenîsa Rojhilatê (Nesturî)

A Church Between Hope And Despair: The Consequence Of The Church Of The East (Nestorian) During The Mongol (Ilkhanid) Period (1258-1335)

Yaşar KAPLAN

4

QESÎDEYA ŞÊX MIHEMED SELÎMÊ HEZANÎ—————41

Şêx Mihemed Selîmê Hezanî’in Kasidesi

The Eulogy Of Sheikh Mihemed Selîmê Hezanî

M. Zana KARAK

BİBLİYOGRAFYAYA TEZÊN MASTER Û DOKTORAYÊ YÊN BEŞÊN ZIMAN Û EDEBİYATA KURDÎ Û ZIMAN Û ÇANDA KURDÎ (2012-2020)—————71

The Bibliography of Masters and Doctoral Theses in the Departments of Kurdish Language and Literature and Kurdish Language and Culture (2012-2020)

Kürt Dili ve Edebiyatı ile Kürt Dili ve Kültürü Bölümleri Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Bibliyografyası (2012-2020)

Ziyattin YILDIRIMÇAKAR - Sinan ÇAKAR - Şerif GÜZEL

BERAWIRDA ŞİRETÊN KU DI HELBESTÊN MELAYÊ CIZİRÎ Û

EHMEDÊ XANÎ DA DERBAS DIBIN—————101

Comparison of advice in the poems of Melayê Cizîrî and Ehmedê Xanî

Melayê Cizîrî ve Ehmedê Xanî’nin Şiirlerinde Geçen Öğütlerin Karşılaştırılması

Yasin DURAN

ARİSTOKRAT KÜRT AİLELER: ARVASİLER —————119

Aristocratic Kurdish Families: Arvasi

Malbatên Kurd yên Arîstokrat: Arwasî

İsmail KIRAN

MIJARA RU'YETA JINAN LI BIHIŞTÊ: MÎNAKA ÎBN TEYMIYE Û CELALEDÎNÊ SUYÛTÎ —————145

Cognisance Issue of Women's in Paradise: The Specific to Ibn Taymiyyah and Djalâl al-Dîn al-Suyûtî.

Cennette Kadınların Ru'yeti Meselesi: İbn-i Teymiyye ve Suyuti Örneği

Sevda Aktulga GÜRBÜZ

الکرد والمذهب الشافعي —————157

Kurd Û Mezhebê Şafî'î

The Kurds and the Shafii Sect

Abdulbari Aziz Othman

تاريخ ماردين الاجتماعي في سجل المحكمة الشرعية العثمانية المرقم ٢٣٨ لسنة ١٨٦٥م دراسة وتحليل —————173

Analizê li ser Dîroka Civakî ya Mêrdînê di Tomarên Dadgeha Osmanî ya Şer'î ya bi Dîroka 1865'a û bi Hejmarê 238'a

Review And Investigation Of Mardin Social History In The Ottoman Sheriat Court Registry In No. 238 And Date 1865

Majed Muhammad Younis

کردستان في المشاريع الإصلاحية العثمانية المبكرة(قانوننامه سلطاني لعزیز أفندي في القرن السابع عشر) (نموذجاً) —————201

Di Projeyên Reformên Destpêkê yên Osmanî de Kurdîstan (Mînaka Ezîz Efendî Qanûnnameya Sultanî ya Sedsala 17-an)

Kurdistan in the Early Ottoman Reform Projects Qanunnamah Sultani by Aziz Effendi in the Seventeenth Century as an Example

Nizar Eyyoub Hasan

Hekemên vê Hejmarê/ Bu Sayının Hakemleri/ Reviewers of The This Issue

Prof. Dr. Suvat PARİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulcebbar KAVAK	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Hayreddin KIZIL (2)	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN (2)	Bingöl Üniversitesi
Doç. Dr. Metin YILDIZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Osman ASLANOĞLU	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Rahmi TEKİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KIRKAN	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bedrettin BASUĞUY	Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hemin Omar AHMAD	Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALİ (2)	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan TURGUT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Shawish MURAD	Hakkari Üniversitesi
Dr. Kenan Subaşı	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Mehmet Şirin FİLİZ (2)	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Yakup AYKAÇ (2)	Mardin Artuklu Üniversitesi
Öğr. Gör. Şerif GÜZEL	Bingöl Üniversitesi
İbrahim TARDUŞ	Mardin Artuklu Üniversitesi